

Enheten för verksjuridik och tillstånd

June Sofie Valentino Melo, 010-730 9488
arbetsmiljoverket@av.se

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende *Avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol* (FR 2025-17, Tillväxtverket)

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Arbetsmiljöverket har fått möjlighet att lämna synpunkter på Förenklingsrådets förenklingsförslag "*Avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol*".

I förenklingsförslaget föreslås huvudsakligen att 8 kap. 15 § alkohollagen (2010:1622) upphävs. Det innebär att kravet, på att serveringsställen måste ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen och tillhandahålla lagad eller på annat sett tillredd mat för att få stadigvarande serveringstillstånd, tas bort.

Arbetsmiljöverket har tagit del av Förenklingsrådets förenklingsförslag utifrån myndighetens uppdrag inom arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningen och myndighetens uppgift att delta i och samordna det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet. Arbetsmiljöverket lämnar inga synpunkter utifrån folkhälsoperspektiv.

Arbetsmiljöverket varken instämmer i eller motsätter sig förslagen.
Arbetsmiljöverket vill dock lämna följande synpunkter.

Arbetsmiljörisker

I förenklingsförslaget redovisas konsekvenser kopplat till arbetsmiljö, främst inom restaurangbranschen, nöjesrestauranger och barer.¹ I förenklingsförslaget lyfts arbetsmiljölagstiftningen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter, samt arbetsgivarens ansvar inom arbetsmiljöområdet.²

¹ *Avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol*, Förenklingsrådet, dnr. FR 2025-17 (Tillväxtverket), s. 92.

² Ibid, s. 27.

Arbetsmiljöverket ser positivt på att arbetsmiljörisker tas upp i förslaget och vill framhålla vikten av arbetsgivarens ansvar att säkerställa en god arbetsmiljö, särskilt i förhållande till att motverka och minska arbetsmiljörisker liknande de som tas upp i förenklingsförslaget. Härtill vill Arbetsmiljöverket framhålla arbetsgivarens ansvar för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt ansvar för att motverka risk för våld eller hot om våld.³

Arbetslivskriminalitet

Arbetsmiljöverket är samordnande myndighet för regeringens uppdrag⁴ att motverka arbetslivskriminalitet i enlighet med Arbetsmiljöverkets instruktion.⁵

Restaurangbranschen är en av de identifierade riskbranscherna inom myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet.⁶ Branschen kännetecknas av att vara personalintensiv med låga utbildningskrav, osäkra och tillfälliga anställningar och en stor andel utländsk arbetskraft. Därtill kommer en relativt hög kontanthantering och olika typer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder som etableringsjobb. Restaurangbranschen är också den bransch som besöks mest frekvent inom ramen för de myndighetsgemensamma arbetsplatsinspektionerna.⁷

Av förenklingsförslaget framgår att det endast görs en bedömning av risken för etablering av serveringsställen med ett "oansvarigt förhållningssätt till alkoholservering".⁸ Arbetsmiljöverket anser att det saknas en konsekvensbedömning av hur ett avskaffande av 8 kap. 15 § alkohollagen kan komma att påverka utvecklingen av fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

³ 2 och 5 kap. Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.

⁴ A2024/01109 Ändring av uppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan.

⁵ 2 § p. 12 förordning (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket.

⁶ Lägesbild 2021 - För det myndighetsgemensamma arbetet mot fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet s. 29.

<https://www.av.se/globalassets/filer/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/inspektioner-utredningar-och-kontroller/myndighetsgemensam-kontroll/lagesrapport-myndighetsgemensamma-arbetet-2021.pdf> (Hämtad 2025-11-11)

⁷ Redovisning av uppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan – årsrapport 2024 (Arbetsmiljöverket dnr. 2023/071651) s. 16. Årsrapport 2023 (Arbetsmiljöverket dnr. 2022/010983) s. 13.

⁸ Avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol, Förenklingsrådet, dnr. FR 2025-17 (Tillväxtverket) s. 52 f.

Ett avskaffande är en avsevärd regelförenkling, som skulle kunna dra till sig oseriösa aktörer och bör mötas med åtgärder för att motverka en sådan utveckling. Förenklingsrådet konstaterar visserligen att det idag finns lämplighetsbestämmelser i alkohollagen⁹, men dessa gäller parallellt med de krav som ställs upp i 8 kap. 15 § alkohollagen och ett avskaffande innebär en betydande förenkling av regelverket. Ett avskaffande bör därför ske först efter noga övervägande.

Med anledning av ovanstående bedömer Arbetsmiljöverket att det finns skäl att följa upp och utvärdera hur en förenkling av regelverket kan påverka förekomsten av fusk, regelöverträdelser och kriminalitet i arbetslivet. En del i detta bör vara att bedöma vilka effekter ett avskaffande har på utvecklingen av arbetslivskriminalitet inom restaurangbranschen.

Arbetsmiljöverket har i övrigt inga synpunkter på förslagen.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Lars Lööw. I den slutliga handläggningen har även tf chefsjurist Anna Ladeborn Nilsson och enhetschef Johanna Ingemansson Christiansson deltagit. Föredragande har varit June Sofie Valentino Melo.

Lars Lööw

June Sofie Valentino Melo

Kopia skickad till:

s.hc@regeringskansliet.se

arbetsmarknadsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

⁹ Ibid. s. 18. 8 kap. 12 § alkohollag (2010:1622), personlig och ekonomisk lämplighet.